

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35 ning EMG Karjäärid OÜ 06.12.2023 esitatud taotluse, otsustan:

1.1. Anda EMG Karjäärid OÜ-le (registrikood 14273374) geoloogilise uuringu luba nr L.MU/520901 Are II uuringuruumis kehtivusajaga kolm aastat.

1.2. Korraldus jõustub EMG Karjäärid OÜ-le teatavaks tegemisest.

Käesolev korraldus on uuringuloa nr L.MU/520901 lahutamatu osa.

Uuringuluba nr L.MU/520901 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

EMG Karjäärid OÜ (registrikood 14273374, aadress Harju maakond, Kuusalu vald, Kiiu alevik, Vana-Narva mnt 11b, 74604) esitas 06.12.2023 Keskkonnaametile Are II uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (edaspidi uuringuluba) taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis, edaspidi KOTKAS 06.12.2023 dokumendina nr DM-126622-1).

Taotletav uuringuruum asub Pärnu maakonnas, Tori vallas, Are alevikus riigile kuuluval katastriüksusel Halinga metskond 53 (tunnus 14901:002:0398). Riigivara valitsejaks on Kliimaministeerium ning volitatud asutuseks Riigimetsa Majandamise Keskus. Katastriüksuste sihtotstarve on 100% maatulundusmaa. Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 21,05 ha.

Tegemist on tarbevaru uuringuga, mille käigus plaanitakse rajada kuni 28 uuringupuurauku ja/või kuni 10 uuringukaevet. Uurimissügavus on kuni 15 m. Hüdrogeoloogilisteks katsetöödeks on veetasemete mõõtmine uuringupunktides, muud sihtotstarbelised tööd: laboratoorsed tööd; uuringuruumi teenindusala topograafiline mõõdistamine. Hinnanguline maavara kogus, arvestades kaevandamiskadusid on 800 tuh m³. Uuritava maavara võimalikud kasutusvaldkonnad taotluse kohaselt on üld- ja teedehitis. Taotletava loa kehtivusaeg on 3 aastat. Uuringu teostaja on EMG Karjäärid OÜ.

Geoloogilise uuringuga selgitatakse välja uuringuruumis maavara lasumistingimused, koostis ja omadused ning määratakse selle võimalikud kasutusalaad.

Kattumist arvel oleva maavara varuga ei ole. Are II uuringuruumi teenindusalaast ~3,9 m kaugusel põhjas asub Are kruusamaardla (registrikaart nr 900).

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub peaaegu täielikult maaparandussüsteemiga Are(Metsakuivendus) (maaparandussüsteemide registri kood 6114870010421001).

Are II uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää muinsuskaitseobjekte.

Uuringuloo taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-amet (20.12.2023 kiri nr 9-3/23/18095-2).

Riigilõivu seaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 400 eurot tasutud 06.12.2023.

Riigimetsa Majandamise Keskus on 03.01.2024 kirjaga nr 3-1.1/2023/7997 nõustunud Are II uuringuruumis geoloogilise uuringuga järgmistel tingimustel:

- 1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Vändra metsaülemat välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;*
- 2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.*

Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloo andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloo menetluse algatamise teate 28.12.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest 28.12.2023 kirjaga nr DM-126622-3. Kuni uuringuloo andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Osaühing Põlluaasa esitas 29.12.2023 täpsustavad küsimused Are II uuringuruumi geoloogilise taotluse kohta (KOTKAS 02.01.2024 nr DM-126622-6). Osaühing Põlluaasa poolt esitatud küsimustele palus 30.01.2024 Keskkonnaamet arvamust EMG Karjäärid OÜ-lt. Osaühing Põlluaasa poolt esitatud arvamusele vastati 16.02.2024 KOTKAS nr DM-126622-10.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saatis Keskkonnaamet 28.12.2023 kirjaga nr DM-126622-4 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloo taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele (Tori Vallavalitsus) tähtajaga kaks kuud.

Tori Vallavolikogu nõustus 15. veebruar 2024 otsusega nr 234 (KOTKAS 20.02.2024 nr DM-126622-11) Are II uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotlusega.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks xx.xx.xxxx ametlikku väljaandesse.

Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtjaks 2 nädalat.

Avalikustamise käigus kirjalikke seisukohti laekus/ei laekunud.

Vastavalt HMS § 49 lõigetele 1 ja 3 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikule ja isikule, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ning taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis EMG Karjäärid OÜ-lt xx.xx.xxxx kirjaga nr xx arvamust või vastuväiteid uuringuloo andmise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest. Keskkonnaamet edastas sama kirja teadmiseks Tori Vallavalitsusele. Menetlusosalised vastasid xx.xx.xxxx.

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloo alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Vastavalt uuringuloo saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloo andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnaamet kontrollis EMG Karjäärid OÜ esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja KeHJS sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloo menetlemiseks.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu 1“ (edaspidi määrus nr 224). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloo alusel võib hüdroteoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1, 3 ja 5 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on EMG Karjäärid OÜ (registrikood 14273374, aadress Harju maakond, Kuusalu vald, Kiiu alevik, Vana-Narva mnt 11b, 74604).

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ning jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmekava jäätmekava (edaspidi Jääts) § 35² tähenduses tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse Jääts §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest.

Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määruses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmekava käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Geoloogilise uuringu loa omajale kehtivad kõik asjakohased õigusaktides (nt maapõueseadus, keskkonnaseadustiku üldosa seadus, keskkonnatasude seadus, atmosfääriõhu kaitse seadus, veeseadus, looduskaitse seadus, jäätmekava seadus jt) sätestatud nõuded. Sellest tulenevalt ei ole tarvidust geoloogilise uuringu loa täiendavate tingimuste osas dubleerida õigusaktidega juba reguleeritud. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Are II uuringuruumi uuringuloale seatakse järgmised täiendavad tingimused:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Vändra metsaülemat välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Riigi huvi

on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.

MaaPS § 35 lõige 1 punktidest 4, 5, 8 ja lõige 2 punktidest 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenu, mistõttu neid käesolevas korralduses ei käsitleta. Are II uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 11); muinsuskaitseobjekte (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 3), mistõttu MaaPS § 27 lõigetes 4 ja 6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloo andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloo andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning EMG Karjäärid OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade seisuga 21.03.2024).

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloo andmisest keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloo omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo